

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΟΥ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ**

**ΑΡΙΘΜΟΣ ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΩΣ 23/2014
ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
ΤΜΗΜΑ Α΄**

Συνεδρίαση της 27ης Ιανουαρίου 2014

Σύνθεση:

Πρόεδρος : Απέσσος Μιχαήλ , Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.

Νομικοί Σύμβουλοι: Χαρλαύτης Ανδρέας, Μπερνικόλα Ευφροσύνη, Σκιάνη Γαρυφαλιά, Κατσούλας Κων/νος, Μακαρονίδης Δημήτριος, Ροϊλός Αλέξανδρος, Παρασκευοπούλου Κυριακή, Πασαμιχάλη Ελένη , Διβάνη Χριστίνα

Εισηγήτρια: Βασιλείου Αναστασία, Πάρεδρος Ν.Σ.Κ.

Αριθμός ερωτήματος : Το ΑΠΦ. ΑΠ.25810/Φ.090.17/21-3-2013 έγγραφο της ΣΤ΄ Γενικής Διεύθυνσης Προσωπικού, Διοικητικής Οργάνωσης & Οικονομικής Διαχείρισης του Υπουργείου Εξωτερικών.

Περίληψη ερωτήματος : α) Κατά πόσο οι φορολογικές βεβαιώσεις χωρών συμβεβλημένων στη Σύμβαση της Χάγης καθώς και οι βεβαιώσεις παρακολούθησης έτους σπουδών προερχόμενες από αλλοδαπά Πανεπιστήμια όπου προορίζονται για φορολογική ή στρατολογική χρήση, εμπίπτουν στην κατηγορία των διοικητικών εγγράφων του άρθρου 1 περ. β΄ ν. 1497/1984 β) εάν είναι νόμιμη η αποδοχή των βεβαιώσεων αυτών προς μετάφραση κατά το άρθρο 22 παρ. 2β ν. 3566/2007 χωρίς την επίθεση της επιστημείωσης «APOSTILLE»

καθόσον οι βεβαιώσεις αυτές είναι μηχανογραφημένες στο σύνολό τους και αποστέλλονται στους παραλήπτες ταχυδρομικά ή με ηλεκτρονικό τρόπο.

Σχετικά με το ανωτέρω ερώτημα το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Τμήμα Α΄) γνωμοδότησε ως ακολούθως:

I. ΤΙΘΕΜΕΝΑ ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ

Στο υπ' αριθμ. πρωτ. ΑΠΦ. ΑΠ.25810/Φ.090.17/21-3-2013 έγγραφο της ΣΤ' Γενικής Διεύθυνσης Προσωπικού, Διοικητικής Οργάνωσης & Οικονομικής Διαχείρισης του Υπουργείου Εξωτερικών, εκτίθενται τα εξής:

«Συχνά προσερχόμενοι στη Μεταφραστική Υπηρεσία πολίτες (ημεδαποί και αλλοδαποί) προσκομίζουν για μετάφραση αλλοδαπά δημόσια έγγραφα (κυρίως βεβαιώσεις προερχόμενες από φορολογικές αρχές χωρών συμβεβλημένων στη Σύμβαση της Χάγης, όπως π.χ. ΗΠΑ, Γερμανία, Ηνωμένο Βασίλειο) τα οποία προτίθενται να καταθέσουν στις ημεδαπές φορολογικές αρχές. Το σύνολο των βεβαιώσεων αυτών είναι μηχανογραφημένες και δεδομένου ότι αποστέλλονται απευθείας στους εδώ παραλήπτες, (ταχυδρομικώς ή με ηλεκτρονικό τρόπο) συχνά ουδεμία σφραγίδα ή υπογραφή φέρουν. Το ίδιο συμβαίνει και σε βεβαιώσεις, όπως π.χ. παρακολούθησης έτους σπουδών σε αλλοδαπά Πανεπιστήμια, οι οποίες και αυτές προορίζονται για φορολογική ή στρατολογική χρήση.

Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω, ερωτάται κατά πόσον οι ανωτέρω αναφερόμενες βεβαιώσεις εμπίπτουν στην κατηγορία των διοικητικών εγγράφων του άρθρου 1 περ. β' του ν. 1497/1984 (ΦΕΚ 188 Α΄) καθώς και εάν είναι νόμιμη η αποδοχή των βεβαιώσεων αυτών προς μετάφραση, χωρίς την επίθεση της επισημείωσης «APOSTILLE» (λαμβάνοντας υπόψη ότι αφενός μεν είναι πρακτικώς αδύνατο για τους πολίτες να την αναζητήσουν στη χώρα προέλευσης του εγγράφου και αφετέρου του ενδεχομένου υποβολής προς μετάφραση βεβαιώσεων μη γνήσιων, δεδομένου του τύπου των βεβαιώσεων αυτών)».

II. ΕΦΑΡΜΟΣΤΕΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Το άρθρο 22 του ν. 3566/2007 (ΦΕΚ Α΄ 117) Κύρωση ως Κώδικα του Οργανισμού Υπουργείου Εξωτερικών ορίζει:

«Μεταφραστική Υπηρεσία

1. Στο Υπουργείο Εξωτερικών λειτουργεί Μεταφραστική Υπηρεσία, αποτελούμενη από Γραφεία στην Κεντρική Υπηρεσία και τις Περιφερειακές Υπηρεσίες και

υπαγόμενη στη Γενική Διεύθυνση Προσωπικού, Διοικητικής Οργάνωσης και Οικονομικής Διαχείρισης.

2. Σκοπός της Μεταφραστικής Υπηρεσίας είναι η έγκυρη μετάφραση δημόσιων και ιδιωτικών εγγράφων και άλλων κειμένων, η επικύρωση αυτών, καθώς και των εγγράφων που εκδίδονται στην Ελλάδα από τις ξένες διπλωματικές και προξενικές αρχές, η επικύρωση των υπογραφών των Ελλήνων υπηκόων επί παντός κειμένου, πλην των πληρεξουσίων, εφόσον αυτοί υπογράφουν ενώπιον του αρμόδιου υπαλλήλου των γραφείων της Μεταφραστικής Υπηρεσίας.

Αλλοδαπά δημόσια έγγραφα μεταφράζονται εφόσον φέρουν την επιστημείωση της σφραγίδας APOSTILLE, στην περίπτωση που προέρχονται από αρχή χώρας συμβεβλημένης στη Σύμβαση της Χάγης, η οποία κυρώθηκε με το ν. 1497/1984 (ΦΕΚ 188 Α'), σε κάθε άλλη δε περίπτωση εφόσον φέρουν θεώρηση από την ελληνική προξενική αρχή της χώρας προέλευσης του εγγράφου ή από την προξενική αρχή της χώρας αυτής στην Ελλάδα. Για έγγραφα χωρών για τις οποίες η Ελλάδα έχει εκφράσει επιφυλάξεις για την προσχώρηση τους στη Σύμβαση της Χάγης και για όσο διάστημα δεν έχουν αρθεί οι επιφυλάξεις αυτές, η επικύρωση θα γίνεται μόνο από την οικεία ελληνική προξενική αρχή. Δημόσια έγγραφα θεωρούνται τα προβλεπόμενα από την ανωτέρω Σύμβαση της Χάγης».

Το άρθρο 22 του Οργανισμού του Υπουργείου Εξωτερικών, εξακολουθεί να ισχύει, μέχρι τη δημοσίευση της Υπουργικής απόφασης που ορίζει η παρ. 2 του άρθρου 47 του ν. 3712/2008.

Περαιτέρω, το άρθρο 3 του ν. 3712/2008, επαναλαμβάνει τα οριζόμενα στο άρθρο 22 παρ. 2 εδ. β' του ν. 3566/2007.

Το άρθρο πρώτο του ν. 1497/1984 με το οποίο κυρώνεται και έχει την ισχύ που ορίζει η παράγραφος 1 του άρθρου 28 του Συντάγματος, η Σύμβαση που καταργεί την υποχρέωση επικύρωσης των αλλοδαπών δημόσιων εγγράφων που υπογράφηκε στη Χάγη στις 5 Οκτωβρίου 1961, ορίζει τα εξής:

«Άρθρο 1. Η παρούσα Σύμβαση εφαρμόζεται στα δημόσια έγγραφα που έχουν συνταχθεί στο έδαφος ενός συμβαλλομένου Κράτους και πρέπει να προσαχθούν στο έδαφος άλλου συμβαλλομένου Κράτους.

Κατά την έννοια της παρούσας Συμβάσεως, ως δημόσια έγγραφα θεωρούνται: (α) τα έγγραφα που προέρχονται από αρχή ή δημόσιο υπάλληλο δικαιοδοτικού οργάνου του Κράτους, συμπεριλαμβανομένων και των εγγράφων που προέρχονται από την εισαγγελική αρχή δικαστικό γραμματέα ή δικαστικό επιμελητή. (β) τα διοικητικά έγγραφα. (γ) τα συμβολαιογραφικά έγγραφα. (δ) οι

επίσημες βεβαιώσεις όπως βεβαιώσεις καταχωρίσεως, θεωρήσεις για βέβαιη χρονολογία και επικυρώσεις υπογραφής που τίθεται σε ιδιωτικό έγγραφο.

Η Σύμβαση δεν εφαρμόζεται ωστόσο: α) στα έγγραφα που εκδόθηκαν από διπλωματικούς ή προξενικούς πράκτορες. (β) στα διοικητικά έγγραφα που στηρίζονται άμεσα με εμπορική ή τελωνειακή πράξη.

Άρθρο 2. Κάθε συμβαλλόμενο Κράτος απαλλάσσει από την επικύρωση τα έγγραφα στα οποία εφαρμόζεται η παρούσα Σύμβαση και που πρέπει να προσαχθούν στο έδαφός του κατά την έννοια της παρούσας Συμβάσεως, η επικύρωση δεν καλύπτει παρά μόνο τη διατύπωση με την οποία οι διπλωματικοί ή προξενικοί πράκτορες της χώρας, στο έδαφος της οποίας πρέπει να προσαχθεί το έγγραφο βεβαιώνουν τη γνησιότητα της υπογραφής, την ιδιότητα με την οποία ενήργησε ο υπογράφων το έγγραφο και ενδεχομένως την ταυτότητα της σφραγίδας ή του επισήματος που φέρει το έγγραφο.

Άρθρο 3. Η μόνη διατύπωση που είναι δυνατό να απαιτηθεί για να βεβαιωθεί η γνησιότητα της υπογραφής, η ιδιότητα με την οποία ενήργησε ο υπογράφων το έγγραφο και, ενδεχομένως, η ταυτότητα της σφραγίδας ή του επισήματος που φέρει το έγγραφο είναι η επίθεση της επισημειώσεως της προβλεπομένης στο άρθρο 4, που χορηγείται από την αρμόδια αρχή του Κράτους από το οποίο προέρχεται το έγγραφο. Η διατύπωση που προβλέπεται, ωστόσο στην προηγούμενη παράγραφο δεν είναι δυνατό να απαιτηθεί αν είτε οι νόμοι, οι κανονισμοί ή οι συνήθειες που ισχύουν στο Κράτος όπου προσάγεται το έγγραφο, είτε συμφωνία μεταξύ δύο ή περισσότερων συμβαλλομένων Κρατών την αποκλείουν, την απλοποιούν ή απαλλάσσουν το έγγραφο από την επικύρωση.

Άρθρο 4. Η επισημείωση που προβλέπεται στο άρθρο 3, παράγραφος 1 τίθεται στο ίδιο το έγγραφο ή σε πρόσθεμα. Πρέπει να είναι σύμφωνη με το υπόδειγμα που είναι προσαρτημένο στη Σύμβαση. Είναι ωστόσο δυνατό να συντάσσεται στην επίσημη γλώσσα της αρχής που τη χορηγεί. Τα στοιχεία που περιέχει είναι δυνατό να δίνονται και σε μία δεύτερη γλώσσα. Ο τίτλος "Apostille (Convention de la Haye du 5 Octobre 1961)" "Επισημείωση (Σύμβαση της Χάγης της 5 Οκτωβρίου 1961)" πρέπει να αναφέρεται στη γαλλική γλώσσα".

Άρθρο 5. Η επισημείωση χορηγείται με αίτηση του υπογράφοντος το έγγραφο ή κάθε κομιστή του εγγράφου. Δεόντως συμπληρωμένη, πιστοποιεί τη γνησιότητα της υπογραφής, την ιδιότητα με την οποία ενήργησε ο υπογράφων το έγγραφο, και, ενδεχομένως, την ταυτότητα της σφραγίδας ή του επισήματος

που φέρει το έγγραφο. Η υπογραφή, η σφραγίδα ή το επίσημα πάνω στην επισημείωση απαλλάσσονται από κάθε πιστοποίηση.

Άρθρο 6. Κάθε συμβαλλόμενο Κράτος θα ορίσει τις αρχές στις οποίες παρέχεται η αρμοδιότητα να χορηγούν την επισημείωση που προβλέπεται στο άρθρο 3, παράγραφος 1.

Θα γνωστοποιήσει τον ορισμό αυτόν στο Υπουργείο Εξωτερικών των Κάτω Χωρών κατά το χρόνο της καταθέσεως του εγγράφου επικυρώσεως ή προσχωρήσεως ή της δηλώσεως επεκτάσεως, θα γνωστοποιεί επίσης κάθε μεταβολή στον ορισμό των αρχών αυτών».

Στα πλαίσια της ελληνικής έννομης τάξης, ο ν.2690/1999 (ΦΕΚ Α' 1999) στο άρθρο 5 παρ. 1β αναφέρεται στον ορισμό των διοικητικών εγγράφων, το δε άρθρο 438 ΚΠολΔ στον ορισμό των δημοσίων εγγράφων στα πλαίσια του δικαίου απόδειξης.

Το άρθρο 439 ΚΠολΔ, περί αλλοδαπών δημοσίων εγγράφων, ορίζει ότι «έγγραφα συνταγμένα από αλλοδαπό δημόσιο υπάλληλο ή λειτουργό ή πρόσωπο που ασκεί δημόσια υπηρεσία ή λειτουργία καθ' ύλην και κατά τόπο αρμόδιο, τα οποία θεωρούνται ως δημόσια έγγραφα στον τόπο όπου εκδόθηκαν, έχουν την αποδεικτική δύναμη που ορίζει το άρθρο 438».

ΙΙΙ.ΕΡΜΗΝΕΙΑ- ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ

α) Ως προς το πρώτο σκέλος του ερωτήματος

Από την ερμηνεία των ανωτέρω διατάξεων, προκύπτει ότι έγγραφο συντεταγμένο κατά τις προβλεπόμενες από τον αλλοδαπό νόμο διατυπώσεις, λογίζεται και στην Ελλάδα δημόσιο και αποτελεί πλήρη απόδειξη για όλους, ως προς όσα βεβαιώνονται σ' αυτό κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 438 ΚΠολΔ (ΑΠ 517/1988, 617/1980, 1474/1979). Εξάλλου, για να κριθεί αν το αλλοδαπό έγγραφο φέρει το χαρακτήρα του δημοσίου εγγράφου, πρέπει να εφαρμοστούν οι διατάξεις του δικαίου του τόπου συντάξεως, του εγγράφου λογιζομένου ως δημοσίου αν αυτό θεωρείται δημόσιο στον τόπο συντάξεώς του (άρθρο 439 ΚΠολΔ). Συνεπώς έγγραφο που συντάχθηκε από αλλοδαπό δημόσιο λειτουργό και κατά τις διατυπώσεις του αλλοδαπού νόμου λογίζεται και στην Ελλάδα δημόσιο (ΑΠ 257/1960 ΝοΒ 8,1036).

Κατά την έννοια της Σύμβασης της Χάγης (ν.1497/1984) ως δημόσια έγγραφα θεωρούνται τόσο τα έγγραφα της παρ. 1 α του άρθρου 1 της Σύμβασης όσο και τα διοικητικά έγγραφα της παρ. 1 β αυτής.

Όσον αφορά τις φορολογικές βεβαιώσεις της αλλοδαπής καθώς τις βεβαιώσεις αλλοδαπών Πανεπιστημίων που προέρχονται από αρχές χωρών συμβεβλημένων στη Σύμβαση της Χάγης, εφόσον αυτές προέρχονται από αλλοδαπές αρχές, έχουν εκδοθεί στα πλαίσια αλλοδαπών εννόμων τάξεων και στο Ελληνικό έδαφος μόνο από την επιστημείωση της Διεθνούς Σύμβασης της Χάγης «Apostille» μπορεί να διαπιστωθεί με ασφάλεια εάν πρόκειται για τα δημόσια έγγραφα της παρ. 1 του ν. 1497/1984 σε οποιαδήποτε περίπτωση από τις α',β',γ' και δ' της ανωτέρω παραγράφου κταν εμπίπτουν, καθόσον η άνω επιστημείωση χορηγείται μόνο στα έγγραφα αυτά.

Για το λόγο αυτό μάλιστα, όπως προκύπτει από το άρθρο 6 της Σύμβασης της Χάγης, το κάθε κράτος ορίζει την αρμόδια αρχή του που θα χορηγεί την επιστημείωση «Apostille». Επομένως το αρμόδιο όργανο κάθε κράτους, γνωρίζοντας το δικαίο της χώρας του, προβαίνει στην επιστημείωση αυτή όταν το ίδιο διαπιστώνει ότι πρόκειται για έγγραφο που εμπίπτει στην κατηγορία του άρθρου 1 της Σύμβασης.

β) Ως προς το δεύτερο σκέλος του ερωτήματος

Από την ερμηνεία των ανωτέρω διατάξεων συνάγεται ότι το άρθρο 22 παρ. 2 εδ. β' ν. 3566/2007, προκειμένου να καθορίσει ποια αλλοδαπά δημόσια έγγραφα μεταφράζει η ανωτέρω υπηρεσία του Υπουργείου Εξωτερικών, παραπέμπει στην επιστημείωση της σφραγίδας «APOSTILLE» εφόσον αυτά προέρχονται από αρχή χώρας συμβεβλημένης στη Σύμβαση της Χάγης.

Βεβαίως, σκοπός της μεταφραστικής υπηρεσίας αποτελεί η ακρίβεια της μετάφρασης και όχι η επικύρωση του εγγράφου προς μετάφραση. Η υπηρεσία ευθύνεται για το έγκυρο και μόνο αυτής, δηλαδή για την ακριβή απόδοση του μεταφρασθέντος κειμένου όχι όμως και για τη γνησιότητα ή την αποδεικτική του δύναμη. Η γνησιότητα ή μη του εγγράφου καθώς και η αποδεικτική του ισχύς είναι ζητήματα που μπορούν να ερευνηθούν και να σταθμιστούν κατά τις ισχύουσες διατάξεις και διαδικασίες και μόνο από τις δικαστικές ή διοικητικές αρχές στις οποίες πρόκειται να προσκομισθούν και να χρησιμοποιηθούν.

Επομένως, το ενδεχόμενο υποβολής προς μετάφραση βεβαιώσεων μη γνησίων δεν αφορά τη μεταφραστική υπηρεσία.

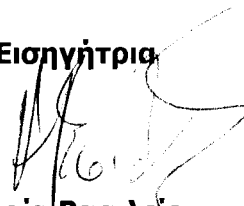
Η ρητή πρόβλεψη του νόμου (ως προς τη μετάφραση αλλοδαπών δημοσίων εγγράφων εφόσον αυτά φέρουν την επιστημείωση της σφραγίδας APOSTILLE) προκύπτει από τη γραμματική διατύπωση του άρθρου 22 του ν. 3566/2007, από

το οποίο δεν καταλείπεται περιθώριο διαφορετικής ερμηνείας αφού η πλήρης δέσμευση της διοίκησης προβλέπεται στις ανωτέρω διατάξεις με τη χρήση ενεστώτος χρόνου (Αλλοδαπά δημόσια έγγραφα ..... μεταφράζονται εφόσον...)
Π. Δαγτόγλου Γενικό Διοικητικό Δίκαιο σελ. 119 παρ. 342 έκδ. 1985.

Τα πρακτικά προβλήματα που ανακύπτουν, δεν είναι δυνατό να επιλυθούν ερμηνευτικά, δεδομένου του πλαισίου της συγκεκριμένης νομοθετικής ρύθμισης.

IV. Κατ' ακολουθίαν των ανωτέρω, το Α' Τμήμα του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, γνωμοδότησε ομόφωνα, επί του υπ' αριθμ. α' σκέλους του τεθέντος ερωτήματος, ότι οι βεβαιώσεις αυτές οι οποίες προέρχονται από αλλοδαπές αρχές και έχουν εκδοθεί στα πλαίσια αλλοδαπών εννόμων τάξεων, στο Ελληνικό έδαφος μόνο από την επιστημείωση της Διεθνούς Σύμβασης της Χάγης «Apostille» μπορεί να διαπιστωθεί εάν πρόκειται για τα δημόσια έγγραφα της παρ. 1 ν. 1497/1984 και επί του υπ' αριθμ. β' σκέλους, αρνητική απάντηση.

Η Εισηγήτρια

Αναστασία Βασιλείου

Πάρεδρος ΝΣΚ

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

Αθήνα, 28-1-2014
Ο Πρόεδρος του Α' Τμήματος του ΝΣΚ

Μιχαήλ Απέσσος
Αντιπρόεδρος ΝΣΚ